

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 22.

Vydána dne 3. dubna 1947.

Cena Kčs 3.40—.

O B S A H:

(41.—43.) 41. Zákon o státní podpoře na obytné stavby. — 42. Zákon o některých opatřeních ve stavebnictví souvisejících s dvouletým hospodářským plánem. — 43. Nařízení, jímž se vydávají podrobné předpisy o odevzdávání povinných výtisků k účelům úředním nebo studijním.

41.

Zákon

ze dne 7. března 1947

o státní podpoře na obytné stavby.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Hlava I.

Účel podpory.

§ 1.

(1) Účelem podpory podle tohoto zákona je umožnit stavbu bytů podle § 4, písm. a) zákona ze dne 25. října 1946, č. 192 Sb., o dvouletém hospodářském plánu, pokud nebudou opatřeny podle zákona ze dne 12. dubna 1946, č. 86 Sb., o stavební obnově.

(2) Podporu lze poskytnouti jen na obytné stavby, pojaté do stavebního programu dvouletého hospodářského plánu.

(3) V případech hodných zvláštního zřetele lze poskytnouti podporu i na obytné stavby, prováděné mimo stavební program uvedený v odstavci 2, avšak jen za podmínek stanovených v § 6, odst. 3 zákona č. 192/1946 Sb.

Předmět podpory.

§ 2.

(1) Podpora může být poskytnuta

1. na novostavby nebo úplné přestavby domů s malými byty a malými provozovnami podle § 136 zákona o přímých daních a prováděcího nařízení k němu vydaného, a to

- a) rodinných domků podle § 3,
- b) nájemních domů podle § 4,
- c) svobodáren a nocleháren podle § 6;

2. na nástavby a přístavby nebo částečné přestavby, zřídí-li se jimi malé byty podle obdoby § 136, odst. 3 zákona o přímých daních;

3. na úpravy celých budov dosud neobytných nebo neobytných částí budov k účelům obytným, zřídí-li se jimi malé byty podle obdoby § 136, odst. 3 zákona o přímých daních;

4. na stavby (úpravy) obytných domů zničených nebo poškozených živelní pohromou;

5. na stavbu budov, obsahujících nezbytná příslušenství skupinového zastavení, jde-li o nová sídliště.

(2) Na stavby uvedené v odstavci 1, č. 1 a 5 lze také poskytnouti podporu, jsou-li zřízeny podle práva stavby.

§ 3.

Rodinný domek je dům o jednom nebo dvou bytech, z nichž v jednom bydlí vlastník nebo, je-li vlastníkem obecně prospěšné bytové sdružení, nájemník, s nímž sdružení sjednalo o domku podmíněnou trhovou smlouvu (čekatel).

§ 4.

Nájemním domem se rozumí dům o jednom nebo více bytech, u něhož není splněna podmínka § 3.

§ 5.

S podporou na stavbu (úpravu) rodinného domku může být poskytnuta podpora také na stavbu (úpravu) nutných budov (místností).

hospodářských, je-li dům určen pro malého zemědělce, nebo na stavbu (úpravu) malé provozovny, je-li dům určen pro malého živnostníka.

§ 6.

(1) Svobodárny a noclehárny jsou domy, vyhovující podmínkám odstavců 2 a 3 prováděcího nařízení k § 136, odst. 2 zákona o přímých daních.

(2) Ve svobodárnách a noclehárnách musí býti osoby různého pohlaví ubytovány v odděleních stavebně od sebe úplně odloučených.

Hlava II.

Způsob podpory.

§ 7.

Podpora záležitosti

1. ve státní záruce za hypotekární (komunální) zápůjčku, poskytnutou na úhradu stavebního nákladu;

2. ve státním příspěvku na úhradu výdajů s domem spojených.

Rozsah podpory.

§ 8.

Podporu lze poskytnouti

1. obcím a okresům na stavby (úpravy) uvedené v § 2, odst. 1 s výjimkou domků určených k převodu do vlastnictví fyzických osob (§ 3);

2. obecně prospěšným bytovým sdružením na stavby (úpravy) uvedené v § 2, odst. 1;

3. zaměstnavatelům na stavby (úpravy) uvedené v § 2, odst. 1, zřizují-li se jimi byty pro vlastní zaměstnance a nejsou-li určeny k převodu do vlastnictví fyzických osob (§ 3);

4. fyzickým osobám na stavby (úpravy) uvedené v § 2, odst. 1, č. 1, písm. a) a č. 4.

§ 9.

Státní záruka může býti převzata za hypotekární (komunální) zápůjčku v takové výši, aby tato zápůjčka dohromady s nezaručenou hypotekární zápůjčkou jí knihovně předcházející činila nejvýše

1. 100% stavebního nákladu v případech uvedených v § 8, č. 1;

2. 95% stavebního nákladu v případech uvedených v § 8, č. 2;

3. 80% stavebního nákladu v případech uvedených v § 8, č. 3 a 4.

§ 10.

(1) Do stavebního nákladu, z něhož se podle § 9 vyměřuje zaručená zápůjčka, lze započítati

1. náklad na stavební pozemek, ale jen jde-li o novostavby uvedené v § 2, odst. 1, č. 1 a 5;

2. náklad na stavbu (úpravu);

3. výdaje spojené s opatřením úvěru.

(2) Zbytek stavebního nákladu, který nebude uhrazen podle ustanovení § 9 zaručenou a knihovním pořadím předcházející nezaručenou zápůjčkou, je stavebník povinen uhraditi vlastními prostředky.

A. Státní záruka.

Obsah státní záruky.

§ 11.

(1) Státní záruka záleží v tom, že se stát, zastoupený ministerstvem sociální péče, zaručí věřiteli za zápůjčku, a to za zúčtování, úmor a vedlejší platy a za splacení zápůjčky s příslušenstvím, jak je stanoveno v dlužním úpise, bera na sebe závazek, že

1. zaplatí nedostávající se částku i s úroky z prodlení až do skutečného zaplacení a náklady spojené s vymáháním, nesplní-li dlužník, ač byl doporučeným dopisem upomenut, povinností uložených mu dlužním úpisem;

2. zaplatí schodek i s úroky z prodlení až do skutečného zaplacení a náklady spojené s vymáháním, bude-li na dům uvalena vnučená správa a nestačí-li její výnos k úhradě závazků převzatých podle dlužního úpisu;

3. zaplatí zaručenou zápůjčku i s úroky z prodlení až do skutečného zaplacení a s jinými vedlejšími platy nebo tu její část s příslušenstvím, která vyjde na prázdno při rozvrhu nejvyššího podání, bude-li dům prodán nucenou dražbou a nevydraží-li ho věřitel zaručené zápůjčky, leč by byl poskytl i předcházející nezaručenou zápůjčku.

(2) Závazek státu podle odstavce 1, č. 1 vznikne uplynutím 30. dne počítajíc ode dne, kdy věřitel oznámil ministerstvu sociální péče dlužníkovu prodlení.

(3) Zaručené zápůjčky mají sirotčí jistotu.

Podmínky státní záruky.

§ 12.

(1) Státní záruku lze převzít jen tenkrát,

1. je-li zápůjčka umořitelná pravidelnými ročními splátkami (anuitami) nejvýše o 1% vyššími nad úrok z počáteční jistiny a

2. zaváže-li se věřitel, že

a) uvědomí ministerstvo sociální péče o tom, aa) že dlužník nedostal povinností, uloženým mu dlužním úpisem, ač byl upomenut;

bb) že zamýšlí postoupiti zaručenou zápůjčku nebo její část;

cc) že dlužník vypověděl nebo splatil zaručenou zápůjčku nebo její část;

b) neposkytne nové zápůjčky v mezích nevymazaného zástavního práva za splacenou část zaručené zápůjčky;

c) nevypoví zápůjčku bez svolení ministerstva sociální péče, nebo že ji na výzvu ministerstva vypoví nebo bude podle dlužního úpisu žádati za její splacení bez výpovědi a bude ji soudně vymáhati;

d) požádá na výzvu ministerstva sociální péče za hotové zaplacení zaručené zápůjčky, dojde-li k nucené dražbě.

(2) Zaručená zápůjčka musí býti na domě zajištěna zástavním právem, a to zpravidla v druhém knihovním pořadí, a musí býti při ní poznamenána státní záruka. Je-li stavebníkem obec nebo okres, lze od tohoto zajištění upustiti.

§ 13.

Zaručená zápůjčka se vyplácí podle postupu stavby (úpravy) jako stavební úvěr. Správnost výkazu o postupu stavby (úpravy) potvrdí příslušný stavební úřad. Zaručenou zápůjčku lze takto vyplatiti až do výše 90%; zbytek smí věřitel vyplatiti teprve po určení konečné výše zápůjčky (§ 21, odst. 2) na pokaz ministerstva sociální péče.

§ 14.

Zaplatí-li stát z důvodu záruky zaručenou zápůjčku, jest uspokojený věřitel povinen vydati ministerstvu sociální péče všechny právní pomůcky a zajišťovací prostředky, které má, a kvitanci o zaplacení zaručené zápůjčky, opatřenou jeho ověřeným podpisem, podle níž se vloží do pozemkové knihy převod zástavního práva s věřitelem na stát.

§ 15.

Státní záruka může býti převzata za zápůjčky do úhrnné výše 5 miliard Kčs.

B. Státní příspěvek.

Obsah státního příspěvku.

§ 16.

(1) Státní příspěvek záleží v tom, že stát, zastoupený ministerstvem sociální péče, přispívá na úhradu ročních výdajů s domem spojených (§ 17) částkou, o kterou jsou tyto výdaje vyšší než dosažitelný roční výnos domu (§ 18).

(2) Státní příspěvek, vyměřený podle odstavce 1, se snižuje

1. u fyzických osob o částku, o kterou důchod vlastníka domu přesahuje 120.000 Kčs;

2. u jiných osob výdělečně činných o částku, o kterou výtěžek přesahuje částku potřebnou jednak k 2.5% zúročení kapitálu uloženého v podniku, jednak k poskytnutí podílu na čistém zisku závodní radě podle § 24, odst. 1 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 104 Sb., o závodních a podnikových radách.

(3) Důchodem podle odstavce 2, č. 1 se rozumí důchod domácnosti podle § 5 zákona o přímých daních, zdaněný důchodovou daní na berní rok, předcházející kalendářnímu roku, na který se poskytuje příspěvek, jakož i služební požitky příslušníků této domácnosti, a to jak zdaněné důchodovou daní, vybíranou srážkou nebo vyměřovanou podle zákona ze dne 25. října 1946, č. 202 Sb., jímž se mění některá ustanovení o dani důchodové, samostatně, tak osvobozené od daně podle uvedeného zákona. Při zjišťování důchodu se přihlíží k § 15, č. 1, písm. d) zákona o přímých daních.

(4) Výtěžkem podle odstavce 2, č. 2 je rýzí výtěžek, zdaněný všeobecnou nebo zvláštní daní výdělkovou na berní rok uvedený v odstavci 3; u osob, podléhajících zvláštní dani výdělkové, se odečítá od zdaněného rýzího výtěžku zvláštní daň výdělková, započtená do základu daně. Kapitálem uloženým v podniku se rozumí ukládací kapitál podle § 83, odst. 10 zákona o přímých daních.

(5) Podklady potřebné podle odstavců 2 až 4 oznámí finanční úřady, jež jsou povinny spolupůsobiti.

§ 17.

Ročními výdaji s domem spojenými jsou zejména

1. roční splátky (úrok, úmor a jiné vedlejší platy) ze zápůjček, poskytnutých na stavbu (úpravu) domu;

2. daně s přírážkami a jiné veřejnoprávní platy z nemovitosti, pokud jest podle zákona povinen je hraditi vlastník;

3. udržovací a správní výdaje;

4. 1.5% úmor vlastních prostředků, nejde-li o rodinný domek (§ 3);

5. stavební plat, byla-li stavba zřízena podle práva stavby;

6. jde-li o obecně prospěšná bytová sdružení, též přiděly předepsaným fondům, zpravidla v celkové roční výši 0.75% stavebního nákladu;

7. jiné výdaje, pokud byly řádně prokázány.

§ 18.

Dosažitelným ročním výnosem domu se rozumí nájemné (nájemní hodnota), stanovené podle platných cenových předpisů.

§ 19.

(1) Státní příspěvek se poskytuje, dokud dosažitelný roční výnos domu (§ 18) nestačí na úhradu ročních výdajů s domem spojených (§ 17).

(2) Státní příspěvek se sníží nebo zastaví, lze-li vhodnými opatřeními snížit roční výdaje s domem spojené (§ 18).

Hlava III.

Ř í z e n í.

§ 20.

(1) Žádost za poskytnutí podpory se podává okresnímu národnímu výboru na úředním tiskopise. K žádosti nutno připojit doklady, uvedené na tiskopise. Okresní národní výbor žádost přezkouší a předloží ji s odůvodněným návrhem ministerstvu sociální péče.

(2) O žádosti rozhoduje ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvy financí a techniky, a jde-li o stavby (úpravy) pro zemědělce nebo pro zemědělské dělníky, také v součinnosti s ministerstvem zemědělství.

§ 21.

(1) Podpora se vyměří nejprve zatímně podle údajů obsažených v žádosti za poskytnutí podpory a dokladů k ní připojených.

(2) Konečná výše podpory se stanoví po dokončení stavby (úpravy) podle skutečného, řádně vyúčtovaného a prokázaného stavebního nákladu (§ 10) a podle řádně prokázaných údajů o ročních výdajích s domem spojených (§ 17) a o jeho výnosu (§ 18).

(3) Účtované ceny (jednotkové, režijní a paušální) se uznají jen ve výši vyhovující cenovým předpisům.

§ 22.

Pro řízení podle tohoto zákona platí, pokud zákon neustanovuje jinak, předpisy o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správní řízení).

Hlava IV.

P o v i n n o s t i a o m e z e n í v l a s t n í k a
d o m u.

§ 23.

(1) Stavebník je povinen provést stavbu (úpravu) podle schválených plánů odborně, řádně a z bezvadného staviva a dokončit ji ve lhůtě, určené výměrem o poskytnutí podpory.

(2) Po dokončení stavby (úpravy) je vlastník domu povinen do 30 dnů prokázatí potvrzením stavebního úřadu, že stavba (úprava) byla provedena podle schválených plánů, a do 6 měsíců hodnověrně prokázatí skutečný stavební náklad, výši ročních výdajů s domem spojených a jeho výnos a podle uvážení ministerstva sociální péče v dohodě s ministerstvem techniky podrobiti se úřednímu přezkoumání těchto údajů na místě.

§ 24.

(1) Vlastník domu je povinen pojistit dům proti škodám způsobeným ohněm, výbuchem nebo bleskem alespoň na částku, stanovenou výměrem o poskytnutí (konečném vyměření) podpory, a opatřití vinkulací pojistky ve prospěch věřitele zaručené zápůjčky.

(2) Vlastník domu je povinen řádně platit pojistné, daně s přírážkami a jiné veřejnoprávní platy, postihující dům nebo jeho výnos, plnit včas všechny splatné povinnosti ze zá-

půjček na dům poskytnutých a prokázati kdykoli ministerstvu sociální péče na jeho výzvu, že tyto povinnosti včas a řádně splnil.

§ 25.

Vlastník domu je povinen hlásiti ministerstvu sociální péče každou změnu výnosu domu (§ 18) a ročních výdajů s domem spojených (§ 17), a to do 30 dnů od jejího vzniku.

§ 26.

(1) Vlastník domu je povinen při pronájmu bytů dávat přednost rodinám v pořadí podle počtu nezaopatřených dětí.

(2) V nájemních domech budiž jedna čtvrtina bytů vyhrazena mladým manželům, od jejichž sňatku neuplynuly ještě dva roky; pokud není takových uchazečů, platí i pro tyto byty ustanovení odstavce 1.

§ 27.

(1) Vlastník domu je povinen udržovati dům v dobrém stavu. Bez svolení ministerstva sociální péče v dohodě s ministerstvem techniky nesmí provésti na domě nebo uvnitř domu podstatné stavební změny ani změny v užívání místností.

(2) Ministerstva sociální péče a techniky mají právo dáti dům kdykoli prohlédnouti úředními orgány nebo znalci, aby se zjistilo, zda je vyhověno ustanovení odstavce 1. Vytčené závady musí vlastník domu odstraniti do stanovené lhůty.

§ 28.

(1) Dokud není zaručená zápůjčka splacena, nesmí vlastník domu nevyřazené zástavní právo za tuto zápůjčku převésti na novou zápůjčku a je povinen dáti zástavní právo za předcházející nezaručené zápůjčky, pokud pohledávky jím zajištěné zanikly, na výzvu ministerstva sociální péče zcela nebo zčásti vymazati; toto omezení se poznamená v pozemkové knize při zaručené zápůjčce.

(2) Vlastník domu smí zaručenou zápůjčku vypověděti toliko se svolením ministerstva sociální péče a je povinen ji vypověděti, jestliže ho k tomu ministerstvo vyzve.

§ 29.

(1) Vlastník domu je povinen nahraditi státu všechny platy, které stát za něho učinil z dů-

vodu záruky. Je-li náhrada zcela nebo zčásti nedobytná, může ji ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvem financí odepsati.

(2) Vlastník domu nesmí po dobu trvání podpory postoupiti ani zastaviti nárok na výplatu přiznaného státního příspěvku ani pohledávky nájemního z domu; jednání tomu odporující jsou neplatná.

§ 30.

Nesplní-li vlastník domu některou z povinností, uložených mu podle ustanovení §§ 23 až 29, bude povinen zaplatiti státu podle rozhodnutí ministerstva sociální péče pokutu do výše 10% stavebního nákladu.

Hlava V.

Společná a trestní ustanovení.

§ 31.

(1) Na poskytnutí podpory nemá nikdo nároku.

(2) Poskytnutí podpory může býti vázáno zvláštními podmínkami.

§ 32.

(1) Týká-li se podpora majetku, zkonfiskovaného podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, (na Slovensku podle nařízení ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR), nebo podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, lze podporu poskytnouti přídělci majetku nebo se svolením příslušného fondu národnímu správci, po případě obecně prospěšnému bytovému sdružení, vytvořenému z takových osob.

(2) Dokud se určitá osoba nestane knihovním vlastníkem zkonfiskovaného majetku, existují povinnosti, stanovené v §§ 23 až 29, osobu, které byla poskytnuta podpora.

§ 33.

V případech hodných zvláštního zřetele lze poskytnouti podporu i na stavby, s nimiž bylo začato před účinností tohoto zákona.

§ 34.

(1) Domy, na jejichž stavbu (úpravu) byla poskytnuta podpora, nesmějí býti bez svolení ministerstva sociální péče po dobu trvání podpory ani zcela ani zčásti zcizeny ani dále zatíženy. Za tím účelem se vloží na ně na návrh ministerstva sociální péče ve prospěch státu zákaz zcizení a zavazení, který se vztahuje na Slovensku i na zavazení požitků nemovitosti.

(2) Pohledávky nájemného z domů nemohou býti po dobu stanovenou v odstavci 1 bez svolení ministerstva sociální péče postiženy exekucí ani zajišťovacími úkony.

(3) Státní příspěvek nemůže býti postižen exekucí ani zajišťovacími úkony.

(4) Omezení vlastnického práva zákazem zcizení a zavazení podle odstavce 1 vymaže soud z úřední moci zároveň s výmazem vkladu zástavního práva za zaručenou zápůjčku.

§ 35.

Právní poměry mezi státem a vlastníky domů, založené poskytnutím podpory, nejsou právními poměry soukromého práva a nemůže tudíž býti o nich rozhodováno pořadem práva.

§ 36.

Na úhradu výdajů, spojených s podporou podle tohoto zákona, bude pamatováno potřebnou částkou v rozpočtu na léta 1948 a další.

§ 37.

Ministr financí se zmocňuje, aby uložil peněžním ústavům, povinnost poskytovat potřebné úvěry na stavby prováděné podle tohoto zákona.

§ 38.

Kdo v žádosti za poskytnutí podpory nebo vůbec v řízení podle §§ 20 a 21 tohoto zákona úmyslně nesprávně uvede nebo potvrdí skutečnosti, které mohou mít vliv na rozhodnutí o poskytnutí podpory, anebo takové skutečnosti zamkčí, bude potrestán — nejde-li o čin trestný soudně — okresním národním výborem pro přestupek pokutou do 100.000 Kčs nebo věze-

ním (uzamčením) do 6 měsíců nebo oběma těmito tresty. Pro případ nedobytnosti pokuty se vyměří zároveň náhradní trest vězení (uzamčení) podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě.

§ 39.

Místní národní výbory jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto zákona.

Hlava VI.

Poplatkové úlevy.

§ 40.

První úplatný převod rodinných domků (§ 3), vystavěných obecně prospěšnými bytovými sdruženími s podporou podle tohoto zákona, do vlastnictví fyzických osob (čekatelů) jest osvobozen od převodního poplatku, byla-li smlouva o převodu sjednána do 5 let po dokončení stavby.

§ 41.

Od poplatků jsou osvobozeny dlužní úpisy (úvěrní listiny) a knihovní zápisy, týkající se zaručených a v knihovním pořadí jim předcházejících nezaručených zápůjček, kvitance o jejich úplném nebo částečném splacení a žádosti za poskytnutí (zvýšení) podpory a jejich přílohy.

Hlava VII.

Zvláštní a závěrečná ustanovení.

§ 42.

(1) Obecně prospěšná bytová sdružení jsou povinna při pronájmu bytů ve všech svých nájemních domech dávat přednost rodinám (členům) v pořadí podle počtu nezaopatřených dětí.

(2) Nevyhoví-li sdružení ustanovení odstavce 1, může ministerstvo sociální péče prohlásiti, že sdružení pozbylo obecné prospěšnosti.

§ 43.

Působnost, příslušející podle tohoto zákona jednotlivým ministerstvům, vykonávají tato ministerstva na Slovensku zásadně prostřednictvím příslušných pověřenectev.

§ 44.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři sociální péče, financí a techniky v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Ing. Kopecký v. r.

42.

Zákon

ze dne 7. března 1947

o některých opatřeních ve stavebnictví souvisejících s dvouletým hospodářským plánem.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Podmínky pro stavební činnost
v letech 1947 a 1948.

§ 1.

Přípustná stavební činnost.

(1) Stavební práce lze s výjimkami stanovenými v § 2 provádět jen, jsou-li součástí úkolů stanovených zákonem ze dne 25. října 1946, č. 192 Sb., o dvouletém hospodářském plánu (v dalším jen dvouletý plán).

(2) Stavebními pracemi podle odstavce 1 se rozumějí všechny práce, které tvoří předmět oprávnění civilních inženýrů, stavitelů a mistrů zednických, kamenických, tesařských a studnařských, jakož i stavební práce řemeslnické, pokud je při nich třeba vázaných stavebnin ve větším množství, než kterého lze volně nabývat nebo které se přiděluje řemeslníkům k provozu živnosti.

(3) Tento zákon neplatí pro stavby k účelům vojenským nebo k účelům obrany státu, pro stavby na železničním pozemku, související s provozem drah, a pro stavby telekomunikační.

§ 2.

Stavební činnost mimo dvouletý plán.

(1) Stavební práce na stavbách, neobsažených ve dvouletém plánu, možno provádět jen, bude-li potřeba stavebnin a pracovních sil pro ně kryta z místních zdrojů tak, že nebudou tyto stavebniny a pracovní síly odňaty plnění úkolů, stanovených dvouletým plánem.

(2) Při rozhodování o přidělu vázaných stavebnin podle platných předpisů rozhodne příslušný úřad zároveň o tom, zda jsou splněny podmínky podle odstavce 1. Jde-li o stavební práce, k nimž není třeba vázaných stavebnin, rozhodne o tom, zda jest splněna podmínka stran pracovních sil, okresní úřad ochrany práce výměrem; povolení k stavbě nesmí být dříve vydáno. Ministerstvo techniky — na Slovensku po vyjádření příslušných pověřenectev — vydá směrnice pro tato rozhodování, a to, pokud jde o pracovní síly, v dohodě s ministerstvem sociální péče.

(3) Při zvlášť naléhavých hospodářských, bezpečnostních, sociálních nebo zdravotních důvodech (opatření přístřeší pro rodinu s více dětmi, odstranění následků živelních pohrom, rozestavěné stavby a pod.) může ministerstvo techniky — na Slovensku pověřenectvo techniky — povolit výjimky z ustanovení odstavce 1.

(4) Volně možno provádět nezbytné udržovací stavební práce,

a) není-li k nim třeba vázaných stavebnin ve větším množství, než kterého lze volně nabývat nebo které se přiděluje řemeslníkům k provozu živnosti, a

b) budou-li zaměstnány jen místní pracovní síly tak, že nebudou odňaty plnění úkolů, stanovených dvouletým plánem.

(5) Ustanovení předchozích odstavců platí pro všechny druhy staveb s výjimkou staveb uvedených v § 1, odst. 3.

Část II.

Podmínky plánovací.

§ 3.

Stavební obvod.

(1) Pro každou obec, v níž budou prováděny pozemní stavby podle dvouletého plánu nebo stavby jimi vyvolané anebo stavby podle § 2, odst. 1 nebo 3, určí okresní národní výbor — na Slovensku státní stavební úřad — po sly-

šení místního národního výboru, přihlížející k potřebě ploch pro jednotlivé účely a druhy staveb, jakož i k platnému regulačnímu plánu, jeden nebo více stavebních obvodů s těmito právními účinky:

a) povolení k rozdělení nebo přeměně pozemků na staveniště nebo stavební povolení lze udělit jen pro plochy uvnitř stavebního obvodu obce;

b) mimo stavební obvod lze připustit stavby jen pro účely zemědělství, lesnictví, hornictví a jiné těžby a zpracování nerostů, využití přírodních zdrojů, dopravy a zdravotnictví. O tom, zda je možno zřídit stavbu pro účely zdravotnictví, rozhoduje zemský národní výbor, v ostatních případech stavební úřad;

c) stavby uvnitř stavebního obvodu není třeba hlásit podle § 2 vládního nařízení ze dne 23. července 1941, č. 299 Sb., o přípravách prostorového plánování a o zjištění a projednávání plánovacích akcí.

(2) Do stavebního obvodu budou pojaty plochy, které jsou již zastavěny, a další plochy v rozsahu očekávané stavební potřeby tak, aby stavební vývoj obce pokračoval soustavně, uceleně a hospodárně. Budou to tedy zejména plochy, kde již jsou provedena a budou plně využita veřejná zařízení (cesty, vodovod, kanalisace atd.), po případě kde se dají snadno prodloužit a kde při tom bude dosavadní zastavění uceleno, a to především zastavěním mezer. Podle těchto zásad bude stavební obvod rozšiřován.

(3) Do stavebního obvodu nesmějí však býti pojaty části obce, jejichž úpravu nelze řešit bez znalostí podrobných podkladů (na př. výškového zaměření) anebo jež jsou nebo patrně budou dotčeny důležitým, avšak dosud nevyřešeným veřejným zařízením (na př. železnicí, dálkovou silnicí, regulací vodotoku, průplavem a pod.).

(4) Podkladem pro určení stavebního obvodu bude polohopisný plán obce v měřítku 1:2880 nebo větším, v němž se vyznačí dnešní stav zastavění obce, vybudovaných komunikací, vodovodu, plynovodu, kanalisace a jiných veřejných zařízení. Plán dodá obec nebo bude opatřen na její náklad.

(5) Z výměru, kterým byl určen stavební obvod, se může odvolat jen místní národní výbor; o odvolání rozhodne zemský národní výbor — na Slovensku pověřenectvo techniky po slyšení státního plánovacího a statistického úřadu. Právoplatné určení stavebního obvodu bude v obci veřejně vyhlášeno a vyznačeno v situačním plánu obce (odstavec 4), jenž je vyložen k veřejnému nahlédnutí.

§ 4.

Upravovací náčrt.

(1) Vyžaduje-li toho rozsah staveb, jež mají býti v obci podle dvouletého plánu provedeny a nemá-li obec pro území stavebního obvodu platný upravovací plán nebo jestliže takový plán nevyhovuje nynějším potřebám s hlediska veřejných zájmů, zejména obrany státu, zájmů hospodářských, dopravních, zdravotních a estetických, ochrany památek a zachování krajinného prostředí, uloží okresní národní výbor — na Slovensku státní stavební úřad — místnímu národnímu výboru ve výměru o stavebním obvodu (§ 3), aby v přiměřené lhůtě co nejrychleji opatřil pro toto území nebo jeho potřebnou část návrh upravovacího náčrtu, a dá mu k tomu potřebné pokyny a poučení (§ 5).

(2) Schválený upravovací náčrt má do té doby, než bude opatřen a schválen konečný upravovací plán obce, tytéž právní účinky jako upravovací (regulační) plán, schválený podle platných stavebních řádů nebo statutů.

(3) Upravovací náčrt lze vypracovati v měřítku odchylujícím se od příslušných předpisů stavebních řádů nebo statutů a s použitím vyhovujících plánových podkladů, i když nebyly získány přímým měřením. Podrobnější pokyny o upravovacích náčrtech vydá vyhláškou v Úředním listě ministr techniky, pro Slovensko po slyšení státního plánovacího a statistického úřadu vyhláškou v Úředním věstníku (Úradnom vestníku).

(4) Schválení upravovacího náčrtu provede se na základě zkráceného řízení podle § 5.

(5) Je-li to účelné, může býti vypracován společný upravovací náčrt pro dvě nebo více spolu sousedících obcí. O tom rozhodne po slyšení zúčastněných místních národních výborů, jde-li o obce téhož správního obvodu, příslušný okresní národní výbor — na Slovensku státní stavební úřad — jinak na jeho návrh zemský národní výbor — na Slovensku státní plánovací a statistický úřad. Náklady spojené s opatřením společného náčrtu se rozdělí mezi zúčastněné obce v poměru náčrtem upravovaných ploch.

(6) Ustanovení o upravovacím náčrtu se nevztahují na území, pojaté do výměru o obnově podle § 8 zákona ze dne 12. dubna 1946, č. 86 Sb., o stavební obnově. Má-li se opatřit upravovací náčrt pro obec, pro niž platí právě uvedený zákon, nebo pro její část a nedošlo-li ještě k místnímu ohledání, předcházejícímu výměru o obnově nebo jeho zamýšlenou změnu, jest obě řízení, pokud je mezi upravovanými

plochami územní souvislost, provést zpravidla současně a dbáti toho, aby úprava území na sebe plynule navazovala.

§ 5.

Řízení o upravovacím náčrtu.

(1) Místní národní výbor, řídě se odbornými poučeními a pokyny okresního národního výboru — na Slovensku státního stavebního úřadu — provádí práce, potřebné k opatření a přípravě nejnutnějších podkladů pro upravovací náčrt, podle potřeby též jednání s jednotlivými veřejnými správami o projektech jimi v obci zamýšlených, a opatří návrh upravovacího náčrtu.

(2) Místní národní výbor veřejně vyloží návrh upravovacího náčrtu po dobu 15 dnů. V této lhůtě mohou úřady, hájící veřejné zájmy, jichž se upravovací náčrt dotýká, a místní národní výbory sousedních obcí podati u místního národního výboru námítky a ostatní zájemci připomínky; námítky s hlediska obrany státu lze podati přímo u zemského národního výboru, na Slovensku u státního plánovacího a statistického úřadu. Vyložení náčrtu se v obci veřejně vyhlásí s poučením podle předchozí věty a uveřejní se v Úředním listě — na Slovensku v Úředním věstníku (Úradnom vestníku); opis vyhlášky se podle potřeby zašle také uvedeným úřadům a obcím. Vedle toho zašle místní národní výbor návrh upravovacího náčrtu stavebnímu úřadu a podle potřeby zemskému národnímu výboru — na Slovensku státnímu plánovacímu a statistickému úřadu, u nichž bude možno do něho veřejně nahlédnouti.

(3) Zemský národní výbor — na Slovensku státní plánovací a statistický úřad — může pověřiti provedením úkolů podle odstavců 1 a 2

a) okresní národní výbor na náklad obce, nevyhoví-li místní národní výbor příkazu podle § 4, odst. 1;

b) okresní národní výbor nebo jeden z místních národních výborů zúčastněných obcí, jde-li o opatření společného upravovacího náčrtu pro více obcí (§ 4, odst. 5). Při tom nutno dbáti co nejširší účasti dotčených místních národních výborů.

(4) Do 8 dnů po uplynutí lhůty podle odstavce 2 předloží místní národní výbor, po případě okresní národní výbor (odstavec 3) náčrt se všemi přílohami, s vyhláškou, jakož i s podanými námítkami a připomínkami a se svým vyjádřením zemskému národnímu výboru — na Slovensku státnímu plánovacímu a statis-

tickému úřadu; tento úřad rozhodne výměrem o námítkách a upravovací náčrt schválí, podle potřeby jej při tom upraví nebo vrátí k přepracování.

(5) Z výměru zemského národního výboru (odstavec 4) se může odvolati jen místní národní výbor (odstavec 1), jakož i úřady a obce, pokud podaly námítky nebo pokud se jich dotýká úprava náčrtu podle odstavce 4; o odvolání rozhodne ministerstvo techniky. Na Slovensku mohou tyto korporace a úřady podati rozklad, o němž rozhodne státní plánovací a statistický úřad za součinnosti pověřenectva techniky.

(6) Schválený upravovací náčrt místní národní výbor veřejně vyhlásí, trvale vyloží k veřejnému nahlédnutí a kopii dodá katastrálnímu měřickému úřadu [§ 55 zákona ze dne 16. prosince 1927, č. 177 Sb., o pozemkovém katastru a jeho vedení (katastrální zákon)].

§ 6.

Podpora na opatření upravovacího náčrtu.

Bude-li vypracování návrhu upravovacího náčrtu zadáno, může zemský národní výbor — na Slovensku pověřenectvo techniky — obci, jež podle svého finančního stavu není s to uhraditi náklad s tím spojený, poskytnouti ze státních prostředků přiměřenou podporu. Nedotčeno zůstává ustanovení § 3 finančního zákona ze dne 14. prosince 1946, č. 234 Sb., kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1947.

Část III.

Opatření stavenišť.

§ 7.

Povinnost k postupu ploch.

(1) Vlastníci pozemků jsou povinni postoupiti za přiměřenou náhradu plochy, které nejsou zastavěny nebo na nichž jsou stavby, jež podle pravoplatného rozhodnutí mají býti zbořeny, je-li těchto ploch třeba pro stavby podle dvouletého plánu nebo s nimi související veřejná zařízení (cesty, vodovod a pod.), jakož i pro stavby podle § 2, odst. 1. Podle okolností stane se tak buď převodem vlastnického práva nebo zrušením věcného práva, jež brání tomuto použití, nebo omezením těchto práv anebo, pokud jde o stavbu budov, také zřízení práva stavby. Jiné předpisy, jimiž se stanoví povinnost k bezplatnému postupu, zůstávají nedotčeny.

(2) Má-li obec vyhovující upravovací plán nebo schválený upravovací náčrt, nebo byli pro ni určeni stavební obvody (stavební obvody), musí býti potřebné plochy opatřeny ve shodě s nimi; jinak třeba dbáti toho, aby stavební vývoj obce pokračoval soustavně, uceleně a hospodárně a aby stavby neporušovaly ráz nebo ladný vzhled místa nebo krajiny anebo okolí historických nebo uměleckých památek.

(3) Je-li podle odstavce 1 třeba plochy, která je ve vlastnictví státu, může býti postoupena jinému odvětví státní správy jen se souhlasem ústředního úřadu — na Slovensku pověřenectva — příslušného pro odvětví státní správy, které dosud tuto plochu spravuje nebo ji užívá; v ostatních případech je třeba ještě souhlasu ministerstva financí. Je-li plocha jen ve správě nebo užívání státu, může býti postoupena jen se souhlasem příslušného ústředního úřadu — na Slovensku příslušného pověřenectva. Obdobně jest postupovati, má-li býti omezeno nebo zrušeno právo, které přísluší státu k postupované ploše.

(4) Je-li podle odstavce 1 třeba pozemku, který jest majetkem zkonfiskovaným podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa (na Slovensku podle nařízení ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR) nebo podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, udělí příslušný Fond na žádost stavebníka souhlas k okamžité úpravě a zastavění pozemku. Osídlovací úřad a Fond národní obnovy, po případě Národní pozemkový fond, stanoví vyhláškou náležitosti takových žádostí a podmínky, které žadatel nutně musí splňovati. Přidělení pozemku stavebníkovi se provede a přiměřená náhrada se určí podle příslušných předpisů o rozdělování konfiskovaného majetku.

§ 8.

Vyvlastnění.

(1) Nedojde-li k dohodě o získání ploch, je možno je opatřit — nejde-li o plochy ve vlastnictví, správě nebo užívání státu — na žádost vyvlastněním.

(2) Pro stavbu budov na pozemcích náležejících obci nebo ústavu, podniku nebo fondu jí spravovanému anebo k účelovému jmění nelze vyvlastnit potřebnou plochu převodem vlastnického práva, nýbrž jen zřízením práva stavby na dobu nejméně 30 a nejvýše 80 let; toto omezení neplatí pro stavbu budov, jejichž stavebníkem je veřejnoprávní korporace.

§ 9.

Vyvlastňovací řízení.

(1) O vyvlastnění rozhoduje okresní národní výbor; v druhé stolici rozhoduje na Slovensku pověřenectvo vnitra.

(2) V žádosti o vyvlastnění třeba uvést jména a pokud možno přesné adresy osob, proti nimž směřuje vyvlastnění, po případě jejich zákonných zástupců, a zda a kterým výměrem byl pozemek rozdělen nebo přeměněn na staveniště; dále nutno připojit:

a) výpis z pozemkové knihy o příslušné nemovitosti,

b) trojmo přesný plánec potřebné plochy, zhotovený úřadem, orgánem nebo osobou k tomu oprávněnými (§ 51 katastrálního zákona), a

c) doklad o tom, že vlastník nebo jiný věcně oprávněný byl požádán, aby postoupil plochu nebo se vzdal věcného práva a pod., že mu byla nabídnuta náhrada a že do 15 dnů nedošlo k dohodě.

(3) Vyvlastňovací řízení je zahájeno podáním řádně doložené žádosti u příslušného okresního národního výboru. Na žádost okresního národního výboru se poznamená zahájení tohoto řízení ve veřejných knihách. Tato poznámka je účinná proti každému, kdo později dobude k dotčené nemovitosti knihovního zápisu.

(4) O žádosti se provede ústní jednání na místě. Řízení se zpravidla spojí s řízením o rozdělení nebo přeměně pozemku na staveniště nebo, bylo-li toto řízení provedeno již dříve, s řízením o stavebním povolení; řízení podle stavebních předpisů lze zahájit bez souhlasu vlastníka pozemku. Jde-li o vyvlastnění pro pozemní stavbu a nebyl-li pozemek dosud rozdělen nebo přeměněn ve staveniště, může úřad žadatele ihned vybídnouti, aby podal příslušnou žádost, a upozornit jej, že vyvlastnění bude projednáno až zároveň s ústním jednáním o této žádosti.

(5) Hodlá-li vlastník pozemku žádati, aby mu náhrada byla dána v pozemku žadatele

o vyvlastnění, musí tento požadavek uplatnit nejpozději při ústním jednání.

- (6) Ve výměru o vyvlastnění se určí
- a) předmět, způsob a rozsah vyvlastnění,
 - b) osoba, v jejíž prospěch se vyvlastňuje,
 - c) účel, pro který se vyvlastňuje,
 - d) při nuceném zřízení práva stavby doba, na kterou se právo stavby zřizuje, a
 - e) jistota, nedojde-li k dohodě o náhradě (§ 10).

(7) Za právo odňaté nebo omezené vyvlastněním přísluší přiměřená náhrada (§ 11). Dojde-li nejpozději při ústním jednání mezi žadatelem, vlastníkem a po případě osobami, jimž náleží věcné právo k nemovitosti, k dohodě o náhradě a není-li proti ní námitek z veřejných důvodů, schválí ji úřad vyvlastňovacím výměrem; žádal-li vlastník pozemku, aby mu náhrada byla dána v pozemku žadatele o vyvlastnění, rozhodne úřad, uváživ poměry a potřeby žadatele o vyvlastnění, též o tom, zda a ve kterém pozemku bude náhrada dána. Rozhodne-li úřad, že taková náhrada bude dána, poznamená se to ve veřejných knihách a platí tu obdobně ustanovení odstavce 3, věty druhé a třetí. Jinak rozhoduje o náhradě soud v nesporném řízení.

(8) Nedoje-li při nuceném právu stavby mezi vlastníkem pozemku a žadatelem o vyvlastnění k dohodě o ostatních podmínkách práva stavby, určí je vyvlastňovací úřad do datečně.

§ 10.

Jistota.

(1) Nedoje-li k dohodě o náhradě v penězích, stanoví vyvlastňovací úřad s konečnou platností přiměřenou jistotu. Jistota musí být složena u příslušného knihovního soudu do 3 měsíců od jejího stanovení, a to v hotových penězích nebo ve vkladních knížkách na volné vklady u tuzemských peněžních ústavů.

(2) Jistoty se použije k úhradě náhrady. Soud může však vyvlastněnému ještě dříve uvolnit na jeho žádost jistotu až do její poloviny, prokáže-li vyvlastněný způsobem uvedeným v § 11, odst. 5, že osoby, kterým přísluší práva z knihovních zápisů, s tím souhlasí.

§ 11.

Náhrada.

(1) Přiměřenou náhradou podle § 7, odst. 1 a § 9, odst. 7 se rozumí obecná hodnota podle

platných cenových předpisů s přihlédnutím ke škodě, kterou utrpí uživatelé, poživatelé, nájemci a pachtýři, není-li náhrada za předmět vyvlastnění již sama určena též k uspokojení jejich nároků. Nepřihlíží se k zvláštní oblibě ani k hodnotě, které snad nabude nemovitost po provedení stavby nebo uskutečnění upravnovacího plánu (náčrtu), ani k poměrům, jež byly způsobeny v úmyslu, aby se jich použilo jako důvodu ke zvýšení náhrady.

(2) Rozhodl-li vyvlastňovací úřad, že náhrada bude dána v pozemku žadatele o vyvlastnění, určí soud částku, kterou se vyrovná rozdíl obecné ceny pozemku vyvlastněného a pozemku náhradního, není-li u obou stejná. Při určení obecné ceny pozemku náhradního se postupuje podle odstavce 1.

(3) Spočívá-li vyvlastnění jen v omezení vlastnického práva, stanoví se náhrada zpravidla opakujícími se platy.

(4) Náhradu třeba poskytnouti do jednoho měsíce od jejího pravoplatného stanovení, při opakujících se platech ve stanovených lhůtách.

(5) Neprokáže-li vlastník pozemku, že osoby, kterým přísluší práva z knihovních zápisů, souhlasí, aby náhrada byla vyplacena přímo jemu, složí ji vyvlastnitel u knihovního soudu, který ji rozvrhne v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu (zákona). Průkaz podle předchozí věty podá vlastník listinou, na níž je podpis oprávněného ověřen soudem nebo veřejným notářem, anebo veřejnou listinou.

§ 12.

Provedení vyvlastňovacího výměru.

(1) Jakmile vyvlastňovací výměr nabyl právní moci a náhrada byla poskytnuta anebo náhrada nebo jistota byla složena u knihovního soudu, odevzdá úřad vyvlastněný pozemek vyvlastniteli do držby výměrem s konečnou platností.

(2) Po odevzdání pozemku vloží soud na žádost vyvlastnitelovu do veřejné knihy vlastnické právo k vyvlastněné nemovitosti nebo věcné právo anebo přechod, omezení nebo zrušení takového práva. Zároveň poznamená z úřední moci omezení vlastnického práva účelem vyvlastnění.

§ 13.

Zrušení vyvlastňovacího výměru.

(1) Nezačal-li vyvlastňovatel nebo jeho právní nástupce se stavbou, pro niž bylo vy-

vlastnění povoleno, do 31. srpna 1948 nebo nepoužil-li v ostatních případech pozemku k účelu, pro nějž bylo vyvlastnění povoleno, do 31. prosince 1948, zruší okresní národní výbor vyvlastňovací výměr zcela nebo zčásti na žádost osoby, proti níž výměr směřoval, nebo jejího právního nástupce. Žádost třeba podati do tří měsíců po uplynutí uvedených lhůt.

(2) Byl-li vyvlastňovací výměr zrušen, má osoba, proti níž výměr směřoval (její právní nástupce), nárok na náhradu škody, která jí vznikla provedením vyvlastňovacího řízení (nákladů řízení a vlastní škody způsobené vyvlastněním), a vyvlastňovatel má nárok na vrácení poskytnuté náhrady i s jejími užitky. Nedojde-li k dohodě o těchto nárocích, lze je uplatnití pořadem práva.

(3) Započetím stavby se rozumí úplné vykopání základů v celé půdorysné ploše a započítání s jejich zděním nebo, není-li třeba vykopávat základy, započítání s vlastními stavebními pracemi (na př. se zděním) v celém půdorysu.

§ 14.

Opatření pro případy zničení
nebo zavlčení pozemkových
knih.

Jestliže byly pozemkové knihy zničeny nebo zavlčeny, stanoví ministerstvo spravedlnosti — na Slovensku pověřenectvo spravedlnosti, jak se nahradí výpis z pozemkové knihy anebo jak se zahájení vyvlastňovacího řízení nebo provedení vyvlastňovacího výměru o příslušných nemovitostech uvede ve známost s účinky proti třetím osobám.

Část IV.

Navrhování a provádění staveb.

§ 15.

Směrnice a normy.

(1) Aby se dosáhlo úspory stavebnin a nákladů na stavby, může ministr techniky vyhláškou v Úředním listě — pokud jde o Slovensko, po vyjádření pověřence techniky vyhláškou v Úředním věstníku (Úradnom vestníku):

a) vydávati pokyny a směrnice pro navrhování a provádění pozemních staveb a

b) prohlásiti za závazné normy pro pozemní stavby vydané Československou normalizační společností a Elektrotechnickým svazem československým.

(2) Pokyny a směrnice [odst. 1, písm. a)] se mohou, pokud jde o stavbu obytných budov, odchýlit od předpisů dosavadních stavebních řádů nebo statutů, musí však dbáti náležitě bezpečnosti nosných konstrukcí, tepelné a zvukové nepropustnosti, jakož i odolnosti proti ohni užitých staviv, a zejména základních podmínek zdravého bydlení. Byty musí býti budovány dokonale suché, vzdušné, náležitě prosvětlené a musí býti vybaveny přiměřeným, technickému pokroku odpovídajícím, náležitě větratelným příslušenstvím.

§ 16.

Příděl vázaných stavebnin.

(1) Zákon ze dne 7. května 1946, č. 107 Sb., o úpravě stavební činnosti a přídělu stavebních hmot, a předpisy podle něho vydané platí pro stavební činnost k splnění úkolů stavebních dvouletým plánem s těmito odchylkami:

a) neplatí ustanovení jeho § 1;

b) na místo potvrzení nutnosti stavby [§ 3, odst. 1, písm. a)] se uvedou údaje o zařazení stavby do dvouletého plánu;

c) vázané stavebniny pro stavbu obytných budov přiděluje bez zřetele na stavební náklad stavební úřad;

d) u jiných staveb než obytných budov se částka 200.000 Kčs v § 3, odst. 2 a 3 zvyšuje na 1.000.000 Kčs;

e) vláda — na Slovensku po vyjádření příslušných pověřenců — může nařízením jako hranici pro příslušnost podle § 3, odst. 2 a 3 místo celkového stavebního nákladu stanoviti množství potřebných vázaných stavebnin podle jednotlivých druhů.

(2) Pro ostatní stavební činnost platí dosavadní předpisy o přídělu stavebních hmot v plném rozsahu.

Část V.

Společná ustanovení.

§ 17.

Zvláštní předpisy pro jednotlivé úkony.

(1) Je-li již předem zřejmé, že žádosti o opatření stavenišť nebo žádosti podle sta-

vebních předpisů při stavbách náležejících k úkolům dvouletého plánu nelze vyhověti, nebo vykazuje-li žádost podstatné nedostatky, nutno ji vrátiti s odůvodněným rozhodnutím do 15 dnů. Formální vady méně závažné nutno odstraniti nejrychlejším a nejjednodušším způsobem a pokračovati při tom v řízení.

(2) Ústní jednání, jež je třeba provésti o žádostech uvedených v odstavci 1, musí býti s výjimkou podle § 9, odst. 4 vykonána nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy žádost došla k příslušnému úřadu, po případě kdy byly odstraněny nedostatky, jež brání tomuto jednání. Tato lhůta může býti překročena nejvýše o 8 dní, byla-li zatím podána další žádost, týkající se obdobné věci v téže obci, a bude-li možno obě jednání časově spojit; tato odchylka neplatí pro obec, v níž je sídlo příslušného úřadu.

(3) Úřad musí vypravit rozhodnutí o žádosti do 8 dnů od skončení ústního jednání. Není-li třeba provésti ústní jednání, musí býti vyřízení vypraveno do 15 dnů ode dne, kdy žádost došla, po případě kdy byly odstraněny nedostatky, jež brání vyřízení.

(4) Do 3 dnů po doručení stavebního povolení je stavební úřad povinen vytýčiti stavební čáru a výškovou úroveň nebo vydati stavebníku k tomu potřebné pomůcky. Jinak může stavební čáru a výškovou úroveň dát vytýčit stavebník osobou k tomu oprávněnou (§ 51 katastrálního zákona).

§ 18.

Přechodná výpomoc stavebním úřadům.

(1) Zemský národní výbor — na Slovensku pověřenectvo techniky — může pro přechodnou výpomoc stavebním úřadům určit osoby s potřebným technickým vzděláním a smlouvou je zavázati, že podle pokynů stavebního úřadu provedou jednotlivé úřední úkony, pokud tyto úřady nebudou moci při využití všech možností obstarati tyto úkony vlastními zaměstnanci nebo zaměstnanci z jiných oborů veřejné správy. Je-li stavebním úřadem obec, stane se tak jen na její žádost.

(2) Při výkonu této funkce, která však nezakládá služební poměr veřejného zaměstnance, požívá takto ustanovený odborník stejné ochrany jako orgán veřejný (§ 68 tr. z., § 5 zák. čl. XL/1914). Než se ujme výkonu své funkce, složí do rukou předsedy přísluš-

ného národního výboru — na Slovensku s výjimkou města Bratislavy do rukou přednosty státního stavebního úřadu — nebo jeho zástupce slib, že bude řádně, svědomitě a nestranně plniti své povinnosti.

(3) Náklady spojené s činností odborníkovou hradí obec, je-li stavebním úřadem, jinak stát, při čemž zůstává nedotčeno ustanovení o náhradě nákladů řízení podle § 127 vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

(4) Směrnice pro postup podle předchozích odstavců stanoví ministr techniky vyhláškou v Úředním listě, na Slovensku po vyjádření pověřence techniky vyhláškou v Úředním věstníku (Úradnom vestníku); pokud jde o odměny odborníkům a náhradu jejich výloh, je třeba k této úpravě souhlasu ministerstva financí.

§ 19.

Předběžné užívání nemovitostí.

(1) Pro opatření upravovacích plánů (náčrtů) i pro účely, pro něž lze vyvlastňovati podle tohoto zákona, mohou osoby, které se vykáží potvrzením příslušného úřadu (§§ 5 nebo 9) vstupovati na nemovitosti úřadem určené, prováděti na nich potřebná měření a umisťovati měřické značky; při tom jsou povinny dbáti toho, aby škoda, pokud se jí při této činnosti nelze vystríhati, byla co nejmenší.

(2) Škodu, která byla způsobena pracemi pro opatření upravovacího plánu (náčrtu), hradí obec, v ostatních případech ten, kdo požádal o vyvlastnění.

(3) Nedojde-li k dohodě o náhradě škody, rozhodne okresní národní výbor výměrem; není-li některá strana spokojena s tímto výrokem, rozhodne na její žádost, podanou do 30 dnů ode dne doručení uvedeného výměru, v nesporném řízení soud, v jehož obvodu je nemovitost.

(4) Pokud jde o náhradu škody, jež byla způsobena úmyslně nebo hrubou nedbalostí, platí obecné předpisy o náhradě škody.

(5) Podle výsledku ústního jednání při vyvlastňovacím řízení může okresní národní výbor na místě povolit, aby žadatel na vyvlastňovaném pozemku skládal potřebné stavebniny, stroje a nářadí a prováděl výkopy pro stavbu. Toto rozhodnutí třeba pojmouti do zápisu; není-li přítomna osoba, proti níž směřuje vyvlastnění, nebo její zástupce, jest ji

o tom neprodleně zpravití do vlastních rukou. Do tohoto rozhodnutí lze podat do 8 dnů rozklad u okresního národního výboru, který o něm rozhodne s konečnou platností.

§ 20.

Zvláštní ustanovení pro hlavní město Prahu.

Rozhoduje-li nebo činí-li opatření podle tohoto zákona ústřední národní výbor hlavního města Prahy,

a) je povinen při pořizování upravovacího náčrtu opatřiti si předem posudek zemského národního výboru;

b) ministerstvu techniky přísluší rozhodovati a činiti opatření podle § 5, odst. 4;

c) o odvolání, pokud je přípustné, rozhoduje zemský národní výbor.

§ 21.

Poplatkové úlevy.

Právní jednání, listiny a úřední úkony, jichž je třeba při opatrování ploch, které jsou vlastníci povinni postoupiti podle § 7, jsou osvobozeny od poplatků a dávek.

§ 22

Trestní ustanovení.

Jednání nebo opomenutí, přičící se ustanovením §§ 1, 2 a 3 tohoto zákona nebo předpisům podle něho vydaným, trestají — pokud nejde o čin soudně trestný — okresní národní výbory pokutou do 100.000 Kčs nebo vězením (uzamčením) do 6 měsíců nebo oběma těmito tresty. Zároveň s pokutou se vyměří pro případ nedobytnosti náhradní trest vězení (uzamčení) podle míry zavinění do 6 měsíců.

§ 23.

Závěrečná ustanovení.

(1) Za účinnosti tohoto zákona nelze použiti dosavadních předpisů, pokud jsou s ním v rozporu; rovněž nelze použiti nařízení předsedy nejvyššího úřadu pro zásobování ze dne 14. července 1942, č. 127 Sl. z., o omezení provádění staveb, pro stavební práce, jež jsou součástí úkolů stanovených dvouletým plánem.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na předpisy zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu a zákona č. 86/1946 Sb.

§ 24.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a pozbude jí dnem 31. prosince 1948 s výjimkou ustanovení § 10, odst. 2, §§ 11, 13, 19, odst. 3 a § 22; provede jej ministr techniky v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Ing. Kopecký v. r.

43.

Vládní nařízení

ze dne 25. března 1947.

jinž se vydávají podrobné předpisy o odevzdávání povinných výtisků k účelům úředním nebo studijním.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 4, odst. 3 a 4 zákona ze dne 29. ledna 1947, č. 20 Sb., o povinných výtiscích:

§ 1.

(1) Po povinném výtisku tiskovin, uvedených v § 1 zákona č. 20/1947 Sb. (dále jen zákon), k účelům úředním nebo studijním jest odevzdati podle ustanovení § 4, odst. 3 zákona:

- a) Národní a universitní knihovně v Praze;
- b) Slovenské universitě v Bratislavě;
- c) ministerstvu vnitra v Praze; na jeho žádost, která může býti projevena i vyhláškou v Úředním listě, také výtisky uvedené v § 3. písm. b) zákona;
- d) Slovenské akademii věd a umění v Bratislavě;
- e) Studijní knihovně v Liberci;
- f) Matici slovenské v Turč. Sv. Martině;
- g) Národnímu museu v Praze;
- h) vysoké škole politické a sociální v Praze;
- i) Ústřední vojenské knihovně v Praze;
- j) Státnímu slovenskému museu v Košicích.

(2) Na žádost jest odevzdati podle ustanovení § 4, odst. 3 zákona po povinném výtisku tiskovin uvedených v § 1 zákona:

- a) Státní pedagogické knihovně Komenického v Praze;

- b) úřadu předsednictva vlády v Praze;
- c) vysoké školy technické v Praze;
- d) vysoké školy technické v Brně;
- e) vysoké škole zemědělského a lesního inženýrství v Košicích;
- f) vysoké školy obchodní v Praze,
- g) vysoké školy technické v Bratislavě;
- h) knihovně městského historického musea v Plzni;
- i) Lékařské knihovně v Hradci Králové;
- j) vysoké školy obchodní v Bratislavě.

(3) Právo požadovati podle ustanovení § 4, odst. 4, věty druhé zákona po jednom povinném výtisku tiskovin uvedených v § 1 zákona za polovinu krámské ceny mají knihovny vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze, akademie výtvarných umění v Praze, vysoké školy baňské v Ostravě, akademie musických umění v Praze, vysoké školy zemědělské v Brně, vysoké školy veterinářské v Brně, státní konservatoře hudby v Praze, odbočky vysoké školy politické a sociální v Brně, katolické bohoslovecké fakulty v Bratislavě a slovenské evangelické bohoslovecké fakulty v Bratislavě, jakož i studijní knihovny ministerstva sociální péče v Praze a státního pedagogického ústavu v Bratislavě.

(4) Zemským národním výborům v Praze a v Brně a pověřenectvu vnitřní v Bratislavě

jest odevzdati podle ustanovení § 4, odst. 3 zákona po jednom povinném výtisku časopisů, vycházejících v jejich obvodu.

§ 2.

Vládní nařízení ze dne 28. května 1935, č. 119 Sb., jímž se vydávají podrobné předpisy o povinných výtiscích k účelům úředním a studijním, je zrušeno.

§ 3.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 12. března 1947; provede je ministr informací v dohodě s ministry školství a osvěty, spravedlnosti a vnitřní.

Gottwald v. r.

Ursiny v. r.	Đuriš v. r.
Masaryk v. r.	Zmrhal v. r.
arm. gen. Svoboda v. r.	Dr. Pieter v. r.
Dr. Ripka v. r.	Ing. Kopecký v. r.
Nosek v. r.	Hála v. r.
Dr. Dolanský v. r.	Dr. Nejedlý v. r.
Dr. Stránský v. r.	Dr. Procházka v. r.
Dr. Drtina v. r.	Majer v. r.
Kopecký v. r.	Dr. Franek v. r.

Lichner v. r.

